

ÄÄNEKOSKEN VALTUUSTORYHMIEN NEUVOTTELURYHMÄ

Lausunto:

Valtuustoaloite poliittiseen keskustelukulttuuriin liittyvistä toimenpiteistä

Poliittiset ryhmät ovat käsitelleet valtuutettu Leila Lindellin ja muiden valtuutettujen 24.3.2025 tekemää valtuustoaloitetta, jossa esitetään toimenpiteitä rakentavan, turvallisen ja kunnioittavan poliittisen keskustelukulttuurin edistämiseksi Äänekosken kaupungissa.

Poliittiset ryhmät pitävät aloitteessa esiin nostettuja tavoitteita perusteltuina ja ajankohtaisina. Avoin ja asiallinen keskustelukulttuuri on paikallisen demokratian perusta ja edellytys laadukkaalle päätöksenteolle. Viime vuosina kiristynyt poliittinen keskusteluilmapiiri, epäasiallinen viestintä ja luottamushenkilöihin sekä viranhaltijoihin kohdistuva häirintä ovat valtakunnallisesti tunnistettuja ilmiöitä, joihin myös kunnissa on perusteltua puuttua ennakoivasti.

Poliittiset ryhmät toteavat, että Suomessa on jo käytössä useita hyviksi havaittuja toimintamalleja ja suosituksia, joita voidaan hyödyntää myös Äänekoskella poliittisen keskustelukulttuurin kehittämisessä. Näitä ovat muun muassa Sitran kehittämä **Erätauko-dialogimalli**, jota on käytetty useissa kunnissa luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden vuoropuhelun vahvistamisessa, **Kuntaliiton hyvän hallinnon ja johtamisen suositukset**, sekä eri kunnissa käyttöön otetut **luottamushenkilöiden eettiset periaatteet ja pelisäännöt**. Lisäksi ennakoiva ja avoin päätösviestintä on osoittautunut toimivaksi keinoksi vähentää vastakkainasettelua ja lisätä luottamusta päätöksentekoon.

Poliittiset ryhmät korostavat, että aloitteessa tarkoitettu asia koskee sekä luottamushenkilö- että viranhaltijaorganisaatiota. Poliittisen johtamisen ja valtuustoryhmien välisen yhteistyön kehittämistä on tarkoituksenmukaista tarkastella kaupunginhallituksen alaisena toimivan valtuustoryhmien neuvotteluryhmän työn yhteydessä, kaupunginhallituksen aiempien linjausten mukaisesti.

Poliittiset ryhmät katsovat, että poliittisen keskustelukulttuurin kehittäminen on luontevaa toteuttaa osana kaupungin normaalia toimintaa ja johtamisjärjestelmää. Kehittämistyössä tulee painottaa yhteisesti sovittuja pelisääntöjä, luottamushenkilöiden perehdytystä ja koulutusta, dialogisia toimintatapoja sekä selkeitä menettelyjä epäasialliseen käytökseen puuttumiseksi. Työn tulee olla pitkäjänteistä, yhteistyöhön perustuvaa ja kytkeytyä kaupungin strategiaan tavoitteisiin.

Poliittiset ryhmät näkevät, että aloitteen tavoitteet tarjoavat perustellun lähtökohdan kehittämistyölle, jota voidaan edistää hallitusti hyödyntäen olemassa olevia rakenteita ja Suomessa jo käytössä olevia hyviä käytäntöjä.

4.3.2026